

Izvorna jezična inačica ove stranice [da](#) nedavno je izmijenjena. Naši prevoditelji trenutavno pripremaju jezičnu inačicu koju vidite.

danski

Swipe to change

Teisinių profesijų rūšys

Danska

Šiame puslapyje pateikiama teisininkų profesijų Danijoje apžvalga.

Službeni prijevod nije dostupan u jezičnoj verziji koju tražite.

Ovdje možete pristupiti strojnomo prijevodu ovog sadržaja. Imajte na umu da je svrha tog prijevoda samo pružiti kontekst. Vlasnik ove stranice ne prihvata nikakvu odgovornost ni obvezu u pogledu kvalitete strojno prevedenog teksta.

-----hrvatski-----bugarskišpanjolskičeškiinjemačkienstonskigrčkiengleskifrancuskitalijanskilatvijskilitavskimađarski
malteškinizozemskipoljskiportugalskirumunjskislovačkislovenskifinskišvedski

Prokurorai

Organizacinė sistema

Už **Danijos prokuratūros tarnybą** atsakingas teisingumo ministras, kuris prižiūri prokurorų veiklą. Tarnybą sudaro prokuratūrų direktorius, prokurorai ir policijos vadovai.

Prokuratūrų direktorius (generalinis prokuroras) dalyvauja nagrinėjant baudžiamąsias bylas Aukščiausiojoje Teisme ir dalyvauja **Baudžiamųjų bylų peržiūros komisijos** posėdžiuose.

Generalinis prokuroras yra viršesnis už kitus prokurorus ir prižiūri jų veiklą. Ji(s) taip pat nagrinėja skundus dėl pirmosios instancijos prokurorų priimtų nutarimų.

Funkcijos ir pareigos

Prokuratūros tarnybos funkcijos ir organizacinė sistema aprašyta **Danijos teisingumo vykdymo įstatymo** 10 dalyje (95–107 straipsniai).

Prokuratūros tarnybos pareiga – bendradarbiaujant su policija vykdyti baudžiamąjį persekiojimą pagal įstatymą. 96 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad Prokuratūros tarnybos atliekamo ikiteisminio tyrimo sparta priklauso nuo bylos pobūdžio. Todėl Prokuratūros tarnyba privalo užtikrinti, kad būtų vykdomas ne nekaltų asmenų, o baustinių asmenų baudžiamasis persekiojimas (objektyvumo principas).

Šeši apygardų prokurorai nagrinėja baudžiamąsias bylas – apeliacines bylas ir prisiekusių bylų – aukštuosiuose teismuose ir prižiūri, kaip policijos vadovai sprendžia baudžiamąsias bylas. Be to, apygardų prokurorai nagrinėja skundus dėl policijos vadovų priimtų sprendimų dėl baudžiamąjo persekiojimo.

Galiausiai prokurorai nagrinėja bylas dėl kompensacijos, susijusios su baudžiamuoju persekiojimu, ir skundus dėl policijos veiksmų.

Už finansinių nusikaltimų stambiu mastu baudžiamąjį persekiojimą visoje šalyje atsakingas sunkius ekonominius nusikaltimus nagrinėjantis prokuroras.

Už užsienyje padarytų tarptautinių nusikaltimų baudžiamąjį persekiojimą visos šalies mastu atsakingas sunkių tarptautinių nusikaltimų vyriausiasis prokuroras. Tai apima bylas, susijusias su genocidu, nusikaltimais žmonijai ir karo nusikaltimais.

Policijos vadovai veikia kaip prokurorai miesto teismuose (pirmoji instancija) ir dėl to – be vadovavimo policijai – yra atsakingi už apylinkės policijos atliekamus teisminius nagrinėjimus ir tyrimus ir vietos prokuratūros tarnybos veiklą.

Teisėjai

Organizacinė sistema

Danijos teisėjų skyrimo taryba teikia **teisingumo ministrai** rekomendacijas dėl visų teisėjų, išskyrus Aukščiausiojo Teismo pirmininko pareigybę, skyrimo. Iš esmės teisingumo ministras visada laikosi tarybos rekomendacijų.

Drausmės klausimus, susijusius su teisėjais arba kitais teismuose dirbančiais teisininkais, nagrinėja **Specialusis kaltinimo ir peržiūros teismas**.

Danijos teismų administracija yra atsakinga už teismuose dirbančių teisininkų mokymą ir švietimą.

Funkcijos ir pareigos

Danijos **profesionalūs teisėjai** paprastai nesispecializuoja vienoje ar kitoje teisės srityje. Jie gali eiti nuolatines arba laikinas pareigas (*konstitueret*). Teisėjų padėjėjai ir teisėjų pavaduotojai paprastai nagrinėja paprastesnes bylas (pvz., antstolių perduotas bylas).

Neprofesionalūs teisėjai dalyvauja nagrinėjant visas baudžiamąsias bylas pirmosios ir antrosios instancijos teismuose, išskyrus kai kurias svarbias išimtis.

Nagrinėjant civilines bylas pirmosios ir antrosios instancijos teismuose į pagalbą gali būti kviečiami neprofesionalūs ekspertai tarėjai. Neprofesionalūs teisėjai ir neprofesionalūs ekspertai tarėjai skiriami ketveriems metams.

Teisinių duomenų bazės

Daugiau informacijos galima rasti:

Danijos teisėjų asociacijos viešoje interneto svetainėje,

Teisėjų padėjėjų asociacijos interneto svetainėje.

Teisininko profesijos organizavimas. Advokatai

Baristeriai / advokatai

Privačia praktika besiverčiantys advokatai

Danijos teisės ir advokatūros draugija įkurta 1919 m. Visi Danijos advokatai (*advokater*) privalo tapti draugijos nariais.

Samdomas advokatas ir advokato padėjėjai

FAAF yra samdomų advokatų ir advokatų padėjėjų asociacija, priklausanti Danijos advokatų ir ekonomistų asociacijai (DJØF). DJØF yra didžiausia Danijos profesinė sąjunga ir teisės, administravimo, valstybės valdymo, mokslinių tyrimų, švietimo, komunikacijos, ekonomikos, politinių ir socialinių mokslų sričių studentų bei darbuotojų interesams atstovaujanti organizacija. Ji vienija maždaug 50 000 narių, dirbančių šiose srityse. Iš FAAF vienijančių maždaug 1 500 narių, 900 yra privačiose advokatų kontorose dirbantys advokatai.

Įmonių teisės konsultantai

Įmonių advokatai ne tik yra Danijos teisės ir advokatūros draugijos nariai, bet gali tapti ir Įmonių teisės konsultantų asociacijos (*Danske Virksomhedsjurister – DVJ*) nariais. Šiandien maždaug du trečdaliai DVJ asociacijos narių turi advokato praktikos pažymėjimą. DVJ paprastai atstovauja įmonių teisės konsultantų interesams. Ji taip pat skatina pripažinti ir suprasti įmonės teisės konsultanto statusą bei jo didėjančią svarbą prekybos bendruomenei, valdžios institucijoms, nevyriausybiniams organizacijoms ir plačiai visuomenei. DVJ yra **Europos įmonių teisininkų asociacijos** (ECLA) narė.

Privačia praktika besiverčiantys advokatai ir įmonių advokatai

Danijoje **įmonių advokatams ir teisės konsultantams**, turintiems praktikos pažymėjimą, taikomos tokios pat taisyklės kaip ir privačia praktika besiverčiantiems advokatams. Teisingumo vykdymo įstatyme šių dviejų kategorijų advokatai nėra atskirti ir abiejų kategorijų advokatai priklauso Danijos teisės ir advokatūros draugijai.

Plačiaja prasme tai reiškia, kad įmonių advokatai etikos kodekso, profesinio slaptumo, kliento ir advokato pasitikėjimo, profesinės paslapties saugojimo ir kitais požiūriais turi tokį pat teisinį statusą kaip ir kiti advokatai. Tačiau siekiant užtikrinti etikos kodekso su pakeitimais, padarytais atsižvelgiant į specialias įmonių advokatų darbo sąlygas, taikymą įmonių advokatams, jo taikymo sritis buvo išplėsta.

Todėl įmonių advokatų profesinės paslapties saugojimą reglamentuoja tokios pačios taisyklės, kurios taikomos privačia praktika besiverčiantiems advokatams. Tačiau ar įmonių advokatams taikoma riba bus tokia pat, ar žemesnė nei taikoma kitiems advokatams, dar turi būti nustatyta teisme.

Vienintelė vienodos teisinės padėties klausimo išimtis susijusi su tuo, kam gali atstovauti įmonės advokatas, turintis advokato praktikos pažymėjimą. Teisinė galimybė veikti kaip įmonės advokatui yra laikoma numanoma Teisingumo vykdymo įstatymo 124 straipsnio, reglamentuojančio įmonių, kurių vardu gali veikti advokatas, rūšis, išimtimi.

Todėl įmonės advokatas, išskyrus atvejus, kai verčiasi teisine praktika atskirai nuo savo darbo, gali remtis profesiniu advokato vardu tik atstovaudamas jį (arba) ją įdarbinusiai įmonei arba organizacijai. Tai reiškia, kad darbdaviui paprašius įmonės advokato suteikti teisinę konsultaciją klientui arba nariui, tai atliekant negalima remtis advokato profesiniu vardu, išskyrus atvejus, kai įmonės advokatas verčiasi teisine praktika atskirai nuo savo darbo ir konsultuoja klientą arba narį pagal savo privačios praktikos kompetenciją.

Tačiau jeigu įmonės advokato teisinė praktika nėra atskirta nuo jo darbo ir jeigu jis teikia teisinę konsultaciją klientui arba nariui, o klientas arba narys yra vartotojas ir konsultacija teikiama komerciniais tikslais, Teisinės konsultacijos įstatymas įmonės advokatui bus taikomas su viena išimtimi: jis nebus taikomas teisei konsultacijai, kurią suteikė sąjungos arba nevyriausybinių organizacijos. Šios išimties priežastis yra ta, kad tokia konsultacija nėra teikiama komerciniais tikslais ir paprastai yra laikoma papildoma paslauga, priklausančia įprastinei narių tarnybai, susijusiai su sąjungos tikslu.

Todėl pavieniam vartotojui sąjungos darbuotojo (kuris turi advokato praktikos pažymėjimą) teikiamai teisei konsultacijai taikomos tik bendrosios kompensacijos esant nesutariniams santykiams taisyklės, o Danijos etikos kodeksas taikomas tik netiesiogiai. Šiame kodekse nustatyta, kad pagal Teisingumo vykdymo įstatymo 126 straipsnio 4 dalį advokatas negali (srityse, nesusijusiose su jo teisiniais įsipareigojimais) savo elgesiu žeminti advokato profesinio vardo tvarkydamas verslo arba finansinio pobūdžio reikalus.

Teisinės konsultacijos įstatymas

Nuo 2006 m. liepos mėn. vartotojams komerciniais tikslais teikiamai teisei konsultacijai buvo taikomos atskiros taisyklės, nepaisant teisės konsultanto išsilavinimo. Įstatymas nėra aiškiai taikomas teisei konsultacijai, kurią advokatai teikia pagal savo, kaip nepriklausomų teisės praktikų, kompetenciją. Jis taip pat nėra taikomas teisei konsultacijai, kurią teikia sąjungos arba nevyriausybinių organizacijos, nes tokia konsultacija nėra laikoma komercinio pobūdžio veikla (žr. pirmiau). Be to, finansų srities specialistų suteikta teisinė konsultacija nepatenka į įstatymo taikymo sritį tiek, kiek finansų srities specialistams taikomas ekonomikos ir verslo reikalų ministro priimtas etikos kodeksas.

Tačiau, kaip jau minėta, teigti, kad asmens, turinčio advokato praktikos pažymėjimą, teikiamos teisinės konsultacijos nereglamentuoja įstatymas, nėra teisinga. Jeigu įmonės advokatas, turintis advokato praktikos pažymėjimą, suteikia teisinę konsultaciją vartotojui (tokiu būdu kažkam kitam, o ne savo darbdaviui) ir įmonės advokatas papildomai neužsiima teisine veikla, ši paslauga pateks į Teisinės konsultacijos įstatymo taikymo sritį, jeigu bus manoma, kad konsultacija buvo suteikta komerciniais tikslais.

Pagrindiniai Teisės konsultantų įstatymo ypatumai gali būti apibūdinti taip:

Teisės konsultanto elgesys privalo atitikti etikos kodeksą. Tai reiškia, kad jis teisės konsultanto funkcijas privalo vykdyti kruopščiai, sąžiningai ir atitikdamas kliento interesus. Konsultacija privalo būti suteikta pakankamai greitai.

Susitarimai dėl teisinės konsultacijos teikimo privalo būti sudaryti raštu.

Teisės konsultantas nėra įpareigotas apdrausti savo profesinės atsakomybės, tačiau informacija apie tai privalo būti nurodyta susitarime dėl teisinės konsultacijos teikimo.

Teisės konsultantas privalo informuoti klientą apie teisinės konsultacijos kainą.

Teisės konsultantas negali gauti turto patikėjimo teise.

Teisės konsultantas negali padėti klientui, kai yra asmeniškai arba finansiškai suinteresuotas bylos baigtimi.

Teisės konsultantui taikomas teisingumo ministro priimtas etikos kodeksas. Vartotojų ombudsmanas prižiūri, kaip jis laikosi įstatymų ir etikos kodekso.

Teisinių duomenų bazės

Šią informaciją galima rasti [Danijos teisės ir advokatūros draugijos](#) interneto svetainėje.

Interneto svetainėje anglų kalba pateikiama informacija apie Danijos teisininkų profesijas. Joje taip pat yra praktikuojančių advokatų katalogas (danų kalba).

Kitos teisininkų profesijos

Nemokamai (pro bono) teisinės paslaugas teikiančios organizacijos

Visoje Danijoje yra **teisinės pagalbos klinikų**. Visi asmenys, siekiantys gauti teisinę pagalbą, gali kreiptis į [Civilinių reikalų agentūrą](#), kuri nurodys artimiausią kliniką. Adresas:

The Civil Affairs Agency

Gyldenløvesgade 11, 2.

1600 Copenhagen V

Telefonas +45 33 92 33 34

Faksas +45 39 20 45 05

E. paštas civilstyrelsen@civilstyrelsen.dk

Darbo laikas: pirmadienį–ketvirtadienį 10–15 val., penktadienį 10–14 val.

Paskutinis naujinimas: 20/06/2022

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisyklės rasite puslapyje „Teisinė informacija“.